

СТАНОВИЩЕ

във връзка с конкурс за избор на професор
в Област на висше образование: 1. Педагогически науки
Професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ...
Методика на обучението по математика в началните класове
за нуждите на Софийски университет "Св. Климент Охридски",
Факултет по науки за образованието и изкуствата

1. Общо представяне на процедурата

Настоящото становище е изготвено в качеството ми на член на научно жури, което е вписано в Регистъра на СУ "Св. Климент Охридски" под № 52/15.12.2021 г. и е узаконено със Заповед № РД 38-3/04.01.2022 г. на Ректора на СУ "Св. Климент Охридски" – проф. дфн Анастас Герджиков (подписана електронно от Елиза Петрова Стефанова), на основание чл. 4 и чл. 29а от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), чл. 60 и сл. от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, чл. 118 ал. (1) и (3) от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ и въз основа на Решение на Факултетния съвет на Факултета по науки за образованието и изкуствата (ФНОИ) при проведено електронно гласуване от 13:00 ч. на 20.12.2021 г. до 13:00 ч. на 21.12.2021 г. (Протокол № 20). В ДВ, бр. 96/19.11.2021 г. е обявен конкурс за нуждите на СУ "Св. Климент Охридски", ФНОИ във връзка със заемане на академичната длъжност "професор" в Област на висше образование 1. Педагогически науки; Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по математика в началните класове). Единствен кандидат в конкурса е преподавател, доц. д-р Габриела Николова Кирова от СУ "Св. Климент Охридски".

Не са установени процедурни нарушения. Като член на научното жури получих достъп до документите на доц. д-р Габриела Николова Кирова, които включват:

1. Автобиография;
2. Диплома за висше образование и приложението към нея;
3. Диплома за образователна и научна степен „доктор“;
4. Документ за академична длъжност;
5. Удостоверение за трудов стаж по специалността;
6. Документи, доказващи изпълнението на изискванията по чл. 115, ал. 1, т. 2;
7. Медицинско свидетелство;
8. Свидетелство за съдимост;
9. Списък на публикации:
  - а. списък на всички публикации;
  - б. списък на публикациите, представени за участие в конкурса;
10. Списък на публикации, конференции, проекти и научни ръководства за заеманата академична длъжност в СУ „Св. Климент Охридски“;
11. Справка по образец за изпълнение на минималните национални изисквания за научната област и допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“;

12. Справка за цитиранията;
13. Справка за оригиналните научни приноси;
14. Справка за показателите по чл. 122, ал. 2;
15. Научни трудове, представени за участие в конкурса;
16. Резюмета на рецензираните публикации;
17. Копие от обявата в Държавен вестник.

2. Общо представяне на кандидата

Документите и материалите на единствения кандидат в конкурса са оформени грижливо и дават възможност за обективна и пълна оценка в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за приложението му, както и Правилниците на СУ „Св. Климент Охридски“ и ФНОИ.

Доц. д-р Габриела Кирова е завършила средно образование през 1980 г. в 118 СОУ „Л. Стоянов“ гр. София с разширено изучаване на френски език и висше образование през 1986 г. в СУ „Св. Климент Охридски“, Философски факултет, специалност Педагогика. Тя е магистър по педагогика, с втора специалност Философия. От 1987 г. е на работа във Факултета по начална и предучилищна педагогика (сега Факултет по науки за образованието и изкуствата) при СУ „Св. Климент Охридски“, като последователно е била асистент (1987 – 1990 г.), старши асистент (1990 -1999 г.), главен асистент (1999 – 2015 г.) и доцент от 2015 г. насам. В момента е ръководител на Катедра „Начална училищна педагогика“. През 2013 г. защитава образователната и научна степен „доктор“ на тема „Тематичното многообразие на тестовите задачи по математика за началните класове“.

Доц. д-р Габриела Кирова е председател на Клуб „Приятели на децата“ и организатор на ежегоден студентски научен форум във Факултета по науки за образованието и изкуствата. Била е организатор на ежегоден студентски конкурс за есе. Владее руски, френски и английски език.

3. Представяне на научната продукция на кандидата

Научната продукция на доц. д-р Габриела Николова Кирова е богата и разнообразна. Тя е автор на 3 самостоятелни монографии, на 1 самостоятелна статия в Годишника на Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“, който се индексира в СЕЕОЛ, на 90 публикации в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, на 3 самостоятелни студии в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, както и на 49 учебника, учебни помагала и учебници за студенти, учители и ученици. В конкурса за професор доц. д-р Кирова участва с 1 монография – хабилитационен труд, с 1 статия по показател Г6, с 23 публикации по показател Г 7, с 3 публикации по показател Г9, както и с 6 издания по показател Е20 и 14 издания по показател Е21.

Приносите на доц. д-р Габриела Кирова са в 3 направления:

Теоретико-систематично

Анализ на проблеми, свързани с математическото мислене на учениците в начална училищна възраст и значението на математическото обучение за развитието му; теоретични постановки на български и чуждестранни изследователи по проблеми, свързани с текстовите задачи в математическото обучение в начална училищна възраст; ав-

торска концепция за експериментално-изследователска работа; анализ на работата по проекти в обучението в I – IV клас и др..

Експериментално-изследователско

Създаден е и е апробиран модел за обучаване на студенти във връзка с подготовката на начални учители за работа с текстови задачи по математика; авторски модел за анализ на 859 текстови задачи и творчески упражнения с текстови задачи за I, II, III и IV клас; 65 авторски схематични модела за онагледяване при работа с различни типове текстови задачи; ефективността на модела е доказана при обучението на 904 студенти – бъдещи начални учители; дефиниране и систематизиране на проблеми в методиката на работа на начални учители с текстови задачи по математика; разработване на методика за работа при обучение за решаване на текстови задачи в косвена форма; класификация на видовете творчески упражнения върху текстови задачи по математика в I – IV клас; разработване на система за съставяне и решаване на текстови задачи от учениците по числови данни от различни източници; разработване на система и методика за работа с математически задачи, нехарактерни за традиционното учебно съдържание за I – IV клас в България; съставяне и решаване на задачи по разписания; решаване на задачи с кръгови диаграми, на задачи за смятане с приближения, задачи с диаграми на Ойлер-Вен и диаграми на Карол.

Практико-приложно

Внедрени в масовата практика са методически идеи за работата с текстови задачи, за онагледяване в началния курс на обучението по математика, за работа по проекти, за въвеждане на числата до 10, за въвеждане на събиране и изваждане с числата до 20 с преминаване на десетицата, за работа с текстови задачи в косвена форма, за въвеждане на правила за намиране на неизвестен компонент, за въвеждане на свойствата на аритметичните действия; сравнителни контент-анализи на новите учебници по математика за I – IV клас на различните колективи и издателства с изведени силни и слаби страни по отношение на отделните компоненти от учебното съдържание; изследване с авторски инструментариум и показатели за проверка на математическата компетентност в края на първи клас по новата учебна програма; учебни комплекти по математика на ИК КЛЕТ България ООД – марка Анубис, в това число: новите компоненти на учебното съдържание, системата на онагледяване чрез индивидуални дидактични материали и пълен методически анализ на електронните ресурси за първи клас.

4. Представяне на учебната дейност на кандидата

Учебната дейност на доц. д-р Gabriella Kirova е богата по количество и качество. Една част от нея включва:

Дидактика на математиката – I част за специалност ПНУП, редовно обучение III курс и за специалност НУПЧЕ III курс; Дидактика на математиката – II част за специалност ПНУП, редовно обучение III курс и за специалност НУПЧЕ III курс; Методика на обучението по математика в I – IV клас специалност Педагогика, редовно и задочно обучение III курс; Дидактика на математиката – съвременни течения и подходи – МП НУП за завършили педагогически специалности и специалности с учителска правоспособност – задочно обучение I курс; Дидактика на математиката – съвременни течения и подходи – МП НУП за завършили други специалности – задочно обучение I курс; Творческа работа над текстови задачи по математика в I – IV клас за специалност

ПНУП, редовно и задочно обучение III курс; Творческа работа над текстови задачи по математика в I – IV клас за специалност НУПЧЕ III курс; Творческа работа над текстови задачи по математика в I – IV клас за специалност МП НУП за завършили други специалности – задочно обучение I курс; Работа по проекти в обучението по математика за специалност НУПЧЕ II курс; Диагностика и външно оценяване на резултатите от обучението в началните класове, специалност ПНУП, редовно обучение IV курс; Диагностика и външно оценяване на резултатите от обучението в началните класове, специалност МП НУП за завършили педагогически специалности и специалности с учителска правоспособност, задочно обучение I курс.

В допълнение на учебната дейност на доц. д-р Габриела Кирова следва да се отбележи, че тя е самостоятелен автор или съавтор на университетски учебници, на одобрени от Министерството на образованието и науката комплекти по математика за ученици I – IV клас, включващи учебници, сборници, помагала, книги за учителя и помагала за допълнително обучение по математика. Тя е разработила също редица електронни курсове за дистанционно обучение.

5. Представяне на научно-приложната дейност на кандидата

От 2015 г. насам доц. д-р Габриела Кирова е участвала като изпълнител, а в редица случаи и като ръководител в 8 национални научни проекта. Тя е координирала и ръководила практически обучения на студенти, текуща педагогическа практика и преддипломна педагогическа практика, участвала е в комуникацията с директори и учители на различни столични училища, като е допринасяла за развитието на компетентностите на студентите за бъдещата им професия и др.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От изложеното се вижда, че доц. д-р Габриела Николова Кирова е доказан специалист по методика на обучението по математика в началните класове със значим опит в тази област. Нейната научна продукция изпълнява минималните национални изисквания и е многократно цитирана. Няма основания да се счита, че не е нейно лично дело, което изключва наличие на плагиатство. Това ми дава основание да заключа, че научната, научно-приложната, преподавателската дейност и качествата ѝ удовлетворяват изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане, както и Правилника на Софийски университет “Св. Климент Охридски” за развитие на академичния състав, предявявани към кандидати за получаване на академичната длъжност “професор”. Ето защо **давам положително заключение относно избора за “професор”** и си позволявам да предложа на почитаемите членове на Научното жури да подкрепят тази кандидатура и да се направи предложение до Факултетния съвет на Факултета по науки за образованието и изкуствата при СУ “Св. Кл. Охридски” да избере доц. д-р Габриела Николова Кирова за **“професор” по методика на обучението по математика в началните класове.**

София, 10 февруари 2022 г.

Изготвил становището:

(проф. д-р Сава Гроздев)